

INDUSTRIÁLNÍ STOPY 2014 // TISKOVÁ ZPRÁVA, 30. června 2014

Industriální stopy budou na konferenci v Ostravě bilancovat čtvrt století průmyslového dědictví v ČR

Paradoxně lepší rok než 2014 si platforma průmyslového dědictví Industriální stopy pro bilanci celého oboru vybrat nemohla: právě letos už navždy stačilo zmizet z povrchu několik cenných objektů, které vykazovaly nespornou hodnotu, po stránce svého „příběhu“, průmyslové architektury nebo často i vybavení. Likvidace industriálních staveb se týká celé České republiky. A její kulminace v roce, kdy aktivity směřující k záchraně nenávratných hodnot „slaví“ 25 let své existence, je křiklavá.

I na tuto skutečnost, stejně jako pozitivní příklady nebo snahu chránit budovy s poutavou průmyslovou minulostí nebo výlučnou industriální architekturou zákonem, upozorní mezinárodní konference INDUSTRIÁLNÍ STOPY / ČTVRT STOLETÍ POTÉ. Proběhne v pátek 29. srpna v multifunkčním prostoru Gong v Dolní oblasti VÍTKOVICE. Účast přislíbila řada předních odborníků i zástupců ministerstev – například resortů kultury, pro místní rozvoj nebo obchodu a průmyslu.

„Nechceme na konferenci opakovat již stokrát vyřčené. Zaměříme se na pojmenování skutečných příčin nynějšího tristního stavu a možných cest řešení. Nevyhneme se ani počátkům zániku mnohých cenných staveb v 90. letech při různých transformacích a privatizacích. Situaci v České republice nevnímáme autonomně – proto nabídneme srovnání vývoje a aktuálního stavu na Slovensku, v Polsku, Německu nebo v Maďarsku,“ říká Benjamin Fragner, z Výzkumného centra průmyslového dědictví při FA ČVUT, který stál za prvními aktivitami kolem ochrany industriální architektury už kolem roku 1989.

Na srpnovou konferenci, již doplní o den později, v sobotu 30. srpna, exkurse po Ostravě a okolí, zamíří řada odborníků z České republiky i ze zahraničí. Kontext a zaměření příspěvků, rozdělených do hlavních tematických bloků, dávají akci výjimečný charakter. Hovořit se bude například o novém památkovém zákonu a jím vyjádřené ochraně průmyslového dědictví, možnostech zásahů do stavební struktury industriálních objektů ve světle zahraničních příkladů, VCPD nabídne přehled více či méně vydařených projektů konverzí, do debaty o ekonomicko-politických souvislostech destrukce průmyslového dědictví zasáhnou i čelné osobnosti právního či mediálního světa.

Generálním partnerem konference INDUSTRIÁLNÍ STOPY / ČTVRT STOLETÍ POTÉ je společnost VÍTKOVICE a.s., resp. Dolní oblast VÍTKOVICE. Pořadatelé Industriální stopy o.s., Výzkumné centrum průmyslového dědictví FA ČVUT, Kolegium pro technické památky ČKAIT & ČSSI, Národní památkový ústav – GR, Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska a OK ČKAIT Ostrava. Více informací, včetně přihlášek, na www.industrialnistopy.cz nebo na Facebooku.

Konference volně odkazuje k přehledové putovní výstavě, uspořádané Sekcí ochrany průmyslového dědictví Národního technického muzea v roce 1990. Tematické okruhy vyzvaných přednášek českých i zahraničních účastníků lze shrnout do dvou okruhů. Prvně půjde o přehled a konkrétní projekty toho, čeho se v jednotlivých státech dosáhlo, ale i příklady dokládající, co bylo díky této specifické situaci průmyslového dědictví definitivně ztraceno – společenský kontext a ekonomické i morální důsledky. Zároveň se pokusí o pojmenování a analýzu příčin, informace o odlišné či naopak shodné strategii při hledání východiska pro vtažení průmyslového dědictví znovu do života v evropských zemích.

Nový památkový zákon a ochrana průmyslového dědictví, možnosti zásahů do stavební struktury industriálních objektů ve světle zahraničních příkladů, přehled projektů konverzí, ekonomicko-politické souvislosti destrukce průmyslového dědictví a samozřejmě výčet toho, co „jsme si zbořili“... Jak ilustrují názvy vybraných přednáškových bloků a příspěvků, srpnová konference Industriální stopy / čtvrt století poté, která se uskuteční v Ostravě v pátek 29. srpna, tne bez obalu do velmi živého a akutního tématu.

To, že pořadatelé, mezi nimiž nechybí ani Kolegium pro technické památky ČKAIT & ČSSI a OK ČKAIT Ostrava, pojmenovali naprosto přesně bolesti panujícího přístupu k často nenahraditelnému průmyslovému dědictví, svědčí udělené záštity. Dvoudenní akci, již se zúčastní i delegace inženýrských komor z Polska, Slovenska, Maďarska a Německa, podpořili ministři Ministerstva kultury ČR, Ministerstva pro místní rozvoj ČR a Ministerstva průmyslu a obchodu ČR.

Mezi přednášejícími se objeví nejen vedení zmíněných resortů, ale i odborníci z Výzkumného centra průmyslového dědictví FA ČVUT, Národního památkového ústavu a přední experti z Německa a zemí Visegrádské čtyřky. Konference se bude věnovat specifické situaci průmyslového dědictví, poznamenaného mnohokrát zpřetrhanou historickou kontinuitou v druhé polovině 20. století a posléze i některými důsledky ekonomické transformace. Včetně jejího právního rámce, jehož detaily ještě po čtvrt století znemožňují či komplikují přiměřené nové využití průmyslového dědictví.

V roce 2009 vydalo Výzkumné centrum průmyslového dědictví publikaci *Co jsme si zbořili*, která připomněla 131 industriálních staveb a areálů, zlikvidovaných v uplynulých deseti letech. Tento přehled potvrdil alarmující rozsah demolic, v řadě případů architektonicky a historicky cenných staveb, dosud pouze tušený v neúplných konturách.

„Závěr publikace představil deset bezprostředně ohrožených unikátních areálů a staveb. Za dva měsíce od jejího vydání z nich byly zbořeny nejhodnotnější objekty továrny na cihelné a šamotové zboží Josefa Hrubého v Červených Pečkách a strojírny Franz Eisenschimmel a spol. v Roudnici nad Labem,“ dodává Jan Zikmund z Výzkumného centra průmyslového dědictví při FA ČVUT.

A jaký je stav v roce konání této bilanční konference? Jen na sklonku letošního února byly zbořeny dvě architektonicky i historicky cenné průmyslové stavby a další demolice budou v

nejbližší době následovat. Zdá se, že industriální památky, respektive stavby, které by si tento přídomek zasloužily, mizí z české paměti a kulturní mapy rychleji než kdykoliv doposud...

Nejdříve byla na konci února srovnána se zemí v Bystřanech u Teplic přádelna bavlny Bratři Grohmannové, o pár dní později pak kotelná karlínské Rustonky, poslední připomínky jedné z prvních pražských strojíren. O několik týdnů později byly sejmuty a odvezeny do šrotu unikátní hliníkové výplně fasád všeobecně známého oděvního podniku OP Prostějov a holý skelet nyní čeká odstřel.

V současné době se ve Frýdku-Místku dokončuje likvidace textilní továrny Adolfa Landsbergera, první moderní mechanické přádelny bavlny v rakouské části Slezska, postavené roku 1884. Zanedlouho přijdou o své symboly průmyslové minulosti také východočeská centra Pardubice a Hradec Králové – továrnu na telegrafy a telefony Telegrafia (později Tesla Pardubice) a koželužnu Leopold Beckmann a spol. v Kuklenách. Kromě nich jsou samozřejmě ohroženy ať už demolicí či chátráním desítky dalších staveb.

Všechny další informace jsou na www.industrialhistopy.cz nebo je poskytnete:

Jiří Hlinka - Smart Communication s.r.o.
telefon: +420 272 657 121 / +420 602 226 913
email: hlinka@s-m-art.com